(*g*) Rs. 93,537-27

(*h*) Yes.

Electrification of Villages in Holenarasipur Taluk, Hassan District

352. Sri H. D. DEVE GOWDA (Holenarasipur).—

Will the Chief Minister be pleased to state :—

(*a*) the number of villages electrified so far in Holenarasipur taluk, Hassan District ;

(*b*) the number of villages included in the current year of rural electrification programme in Holenarasipur taluk and names of those villages ;

(*c*) whether Government intends to take necessary steps to complete the work for those villages included in the programme for this year ?

Sri VEERENDRA PATIL (Chief Minister).—

(*a*) 17 Villages, 1 town and 1 hamlet as on 31-3-1969.

(*b*) The following seven villages are proposed for electrification this year :—

(1) Kallahalli
(2) Ediganahosur
(3) Kadavinakote
(4) Gonja
(5) Karagodu
(6) Haradanahalli
(7) Jodigubbi

(*c*) Yes, consistent with the financial allocations earmarked for the Taluk.

Replies to the Supplementaries by Minister

ಶ್ರೀ ಎಂ. ನಾಗಪ್ಪ (ರಾಯಚೂರು).—ಪಾಯಿಂಟ್ ಆಫ್ ಆರ್ಡರ್. ನಾನು ಕೋಶ್ಚನ್ ಕಟ್ಟಿದಾಗ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಿದಾಗ ಯಾವ ಯಾವ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ, ರಾಯಚೂರಿನಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಲು ಪ್ರಪೋಸಲ್ ಇದೆಯೇ ಎಂದು ಕೇಳಿದೆ. ಅದು ಕಾಂಪ್ಲೆಕ್ಸ್ ಪ್ರಶ್ನೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರ ಹೇಳಿರುವುದು ಸಮಂಜಸವೇ? ಪ್ರಶ್ನೆ ಹಾಕುವ ಅಧಿಕಾರ ನಮಗಿದೆ. ತಾವು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಮೇಲೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕೇ ಅಥವಾ ಬೇಡವೇ? ಇದನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕು. ರೂಲ್ ಪ್ರಕಾರ ಪ್ರಶ್ನೆ ಅಸಮಂಜಸವಾಗಿರುವಾಗ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಲು ಅವರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರವಿದೆ. ತಾವು ಅನುಮತಿ ಕೊಟ್ಟಮೇಲೆ ರೂಲ್ ಪ್ರಕಾರ ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಕೊಡದೆ ಕಾಂಪ್ಲೆಕ್ಸ್ ಆಗಿದೆ, ಸಿಂಪಲ್ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೇಳಲು ರೂಲ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶವಿದೆಯೇ ? ಇಲ್ಲವಿದ್ದರೆ ಹೇಗೆ ಮಾಡಬೇಕು ?

Mr. SPEAKER.—As far as I could understand, the Hon. Minister wanted the Hon. Member to split the question so that he could understand it better and reply properly.

As regards the point whether once a question is permitted by the Chair the Minister is bound to reply, the law is very complex and the Hon. Member knows it. when a question is asked, it is open to the Minister concerned to say that he is not in a position to reply on the ground of security or other grounds. Simply because the Chair permits a question, the Minister concerned is not bound to reply. On certain grounds he can refuse to reply.

So, there is no force in the point of order.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—Sir, I rise on a point of order. When Sri Vatal Nagaraj put two questions, one of them was answered by the Chief Minister and the other one was answered. Later on, when objection was raised that he has not answered the other question, you were pleased to rule that it has been answered. When the Hon. Member Sri Channaiah got up and said that he has not answered the second question, the Chair asserted that he has anwered it. Later on, when it was further pressed, the Chief Minister was forced to agree that he did not answer the sec nd question. So, the ruling of the Chair that the question has been completely answered in spite of repeated representations by Hon. Members to the contrary is not in order and I seek a clarification as to what exactly is to be done when the Speaker goes out of order.

Mr. SPEAKER.—The point raised by the Hon. Member Sri Channabasappa has no force.

(*Sri Channabasappa stood up and the Chair rang the bell*).

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—Why did the Chair ring the bell ?

Mr. SPEAKER.—Because the hon. Member got up. I requested the Hon. Member to resume.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—The Chair treats the House as if we are children.

Mr. SPEAKER.—I think there is a limit to it. When an hon. Member wants to raise a point of order he must raise it after showing proper courtesy to the Chair.

The point of order raised by the Hon. Member Sri Channabasappa is highly improper. When two or three questions are put at the same time, it is open to the Minister concerned to reply or not. The constitutional position is that a Minister is not bound to reply. There is nothing wrong in it. Supposing three questions are put and the Minister concerned prefers to reply only two and not the third one, it is not within the power of the Chair to compel him to reply to the third question. Therefore, there is no point of order.

ಶ್ರೀ ಸದಾಶಿವಪ್ಪ ಪಾಟೀಲ್.—ಸ್ವಾಮಿ, ಪ್ರತಿದಿನವೂ ಮುಖ್ಯವಾದ ಒಂದು ಗಂಟೆಯಿಂದ ಎರಡು ಗಂಟೆಯವರೆಗೂ ಪ್ರಶ್ನೆ—ಉತ್ತರಗಳ ವೇಳೆಯೆಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅನೇಕ ವೇಳೆ ಇದೇ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿರತಕ್ಕ ಸದಸ್ಯರು ತಾವು ಇನ್ನೊಂದು ಉಪ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಬೇಕೆಂದು ಎದ್ದುನಿಂತಾಗ ತಾವು ಬೇರೆ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನಾಗಲೇ ಕರೆಯಲಾಗಿದೆ, ಸದಸ್ಯರು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂಬುದಾಗಿ ತಾವು ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ನಿದರ್ಶನಗಳು ಅನೇಕ ಇವೆ ಎಂಬುದು ತಮಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಹಾಗಿರುವಾಗ ಈ ದಿವಸ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಅದೇನು ಕಾರಣವೋ ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರದ ಕಾಲವನ್ನು 2 ಘಂಟೆಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ನಿಲ್ಲಿಸದೆ 20 ನಿಮಿಷಗಳ ಕಾಲ ಹೆಚ್ಚು ಅವ ಕಾಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ನಾಳೆ ದಿವಸ ಯಾರಾದರೂ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ತಮ್ಮ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೂಡ ಇಷ್ಟೇ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದದ್ದು ಅದನ್ನು ಡಿಚ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇದೇ ರೀತಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಾಲವಾಕಾಶ ವನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ಇದೇ ರೀತಿ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡರಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ತಿಳಿಸ ಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—The Hon. Member has raised a very important point. The practice in several Parliaments particularly in the British House of Commons, is that the main questioner is given a chance to put one supplementary and then one or two other members are given chance to put supplementaries and the whole thing comes to an end. In this way the whole question list is finished in 45 minutes and they do not exceed that time.

Today when we started, it was 5 minutes late and so I should give one hour from that time. But in view of the great enthusiasm shown by Hon. Members particularly for the last question I permitted a few more supplementaries over and above that time. The suggestion of the Hon. Member that I should restrict the Question Hour to a period of one hour is good and that will be followed.

(*Sri Bangarappa rose*).

Sri H. N. NANJE GOWDA.—I have a point of order.

Mr. SPEAKER.—The hon. member Sri Bangarappa rose earlier and so let him speak first I will give the hon. Member a chance later.

Sri VATAL NAGARAJ.—After that I have also got a point of order.

Mr. SPEAKER.—We have come here to transact specific business. If we spend the time of the House like this, it will be waste of time. Mr. Bangarappa may raise his point of order.

Sri S. BANGARAPPA (Sorab).—At the outset I am very sorry to note the remark which you just now made.

ಈಗ ತಾನೇ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ತಾವು ಅಪ್ಪಣೆಕೊಡಿಸಿದ ಪದ ಏನಿದೆ ಈ "ವೇಸ್ಟ್ ಆಫ್ ಟೈಂ" ಎನ್ನುವುದು ಆದರ ವಿಚಾರವಾಗಿಯೇ ನಾನು ಈಗ ಪ್ರಸ್ತಾಪಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದು ವಿಚಾರವಾಗಿರು ವುದರಿಂದ ನಾವಿನ್ನು ಮುಂದೆ ಈ ಸಭೆಗೆ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸತಕ್ಕದ್ದು ವೇಸ್ಟ್ ! ಅವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಉಪಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕುವುದು ವೇಸ್ಟ್ ! ಇಲ್ಲಿ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕ್ರಿಯಾಲೋಪಗಳನ್ನೆತ್ತುವುದೂ ವೇಸ್ಟ್ ! ಈ ಎಲ್ಲ ವಿಚಾರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ತಮ್ಮ ಛೇಂಬರಿನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರೇ ಕುಳಿತು ತಾವು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿನೋಡಿ, ತಾವು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯೇ ಅಲ್ಲವೇ ಅನ್ನುವುದು ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ನಾವು ಈ ಸಭೆಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರೂ ಹತ್ತು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ರೂಲ್ ನಂಬರ್ 33 ಮತ್ತು 34ರ ಪ್ರಕಾರ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಆದರ ಪ್ರಕಾರ ನಾವು ಈ ಸಭೆಗೆ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇವೆ. ನಾನೂ ಕೂಡ ಹತ್ತು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೆ. ನನ್ನ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಗೂ

(SRI S. BANGARAPPA)

ಉತ್ತರವಿಲ್ಲ. ಅದರಲ್ಲಿ ಮೂರು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಮಾತ್ರ ಯಾರ ಕಡೆಯಿಂದಲೂ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳನ್ನು ಕೇಳದೆ ನೇರವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವಂಥ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು. ಹಾಗಾದರೂ ಒಂದಕ್ಕೂ ಉತ್ತರ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಈ ಅಧಿವೇಶನ ಪ್ರಾರಂಭವಾದದ್ದು ಕಳೆದ ತಿಂಗಳು 14ನೇ ತಾರೀಖು.

2-30 P.M.

MR. SPEAKER.—I shall find out.

The hon. Member took objection to the word "waste". I might tell him that we must remember that we have a programme or agenda to go through in the House for the day and if the time of the House is not used for that purpose, then it is not properly utilised. The time of the House has got to be utilised for going through the agenda in the House for the day and that too in accordance with the rules. If the time is not so utilized, it is not properly utilised under the rules. It is only in that sense that I used word "Waste". "Waste" means something which is not properly used.

I have been telling hon. Members that if there is any difficulty regarding questions, that can be brought to my notice in my chamber so that I would be able to send for the files and decide the matter. If the point is raised here in the open House that cannot be attended to and it will not amount to proper use of the time of the House.

Convention to meet the Speaker in his Chambers

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಇವತ್ತಿನವರೆಗೆ ನನ್ನ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಕೂಡ ಪ್ರಶ್ನಾವಳಿಯಲ್ಲಿ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ? ಕಾಲ್ ಅಟೆನ್‌ಷೆನ್ ಮೋಷನ್ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಇಷ್ಟು ದಿವಸಗಳಾದರೂ ಒಂದೂ ಸಹ ಇಲ್ಲಿ ಬಾರದೇ ಇರಲು ಕಾರಣವೇನು ? 40ನೇ ರೂಲ್ ಪ್ರಕಾರ 15 ದಿವಸಗಳೊಳಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದೆ. ನಾನು ಕಳುಹಿಸಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಪಾಲಿಸಿ ಮ್ಯಾಟರ್‌ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಾಗಿವೆ. ತಮ್ಮ ಸೆಕ್ರೆಟೇರಿಯಟ್‌ನಿಂದ ಸರಿಯಾಗಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಗುದ್ದುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಅವರನ್ನು ನೀವು ಗುದ್ದಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ, ಹಲವಾರು ಇರಾಖೆಗಳು ಮುಲಗಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ನನ್ನ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಗೂ ಉತ್ತರ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕೂಡಲೇ ತಾವು ಈ ವಿಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನಕೊಟ್ಟು ನನ್ನ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೂ ಈ ಅಧಿವೇಶನ ಮುಗಿಯುವುದರೊಳಗೇ ಉತ್ತರವನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ. ನಿಮ್ಮ ಚೇಂಬರ್‌ಗೆ ಬಂದು ತಮ್ಮನ್ನು ಕಾಣಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ ರೂಲ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಚೇಂಬರ್‌ಗೆ ಬಾದು ನೋಡಬೇಕೆಂಬುದು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಅದು ಯಾವ ರೂಲ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿಯೂ ಇಲ್ಲ.

MR. SPEAKER.—Now a very important question is raised that there is no provision in the rules to meet the Speaker in his chambers. There cannot be a rule for all matters. There are many matters which go by conventions and for which there are no rules. For these matters the parliamentary practice ought to be followed. If the Hon. Member does not know that, I suggest him to go through May's Parliamentary practice and acquaint himself with the parliamentary practice.